

EAPC - Gestió de la informació: transparència i protecció de dades

L'estratègia europea de dades, conclusions de la consulta pública

22-09-2020

Actualment, les administracions públiques dels països desenvolupats es troben immerses en un procés de transformació digital que probablement comporta el canvi més radical que han sofert en tota la seva història.

La transformació digital ha de permetre un gran canvi de funcionament dintre de les administracions, que es percebrà des de tots els nivells, començant per les mateixes persones que hi treballem, ja que som el motor que ha d'impulsar i facilitar aquest canvi. Un salt endavant que canviarà la manera de fer la feina, la mateixa naturalesa de les tasques i la relació amb la ciutadania, un pas que ens obligarà a adquirir noves competències digitals que permetin el treball en xarxa i la innovació constant.

La Unió Europea fa anys que treballa per fomentar la digitalització de l'administració pública dels seus estats membres, amb el desenvolupament de diferents mesures i la definició d'estratègies que els puguin servir de guia. En són exemples el [Reglament sobre el lliure flux de dades no personals](#), la [Llei de ciberseguretat](#), la [Directiva de dades obertes](#) o el [Reglament relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades](#).

La Comissió Europea respon amb aquestes accions a la necessitat de liderar la transició cap una administració digital que contribueixi a un món més sostenible, just i solidari. En aquest context, es va iniciar el debat sobre la intel·ligència artificial humana i ètica i l'ús de dades massives per crear riquesa per a societats i empreses. Així, el 2018, la Comissió Europea va presentar una estratègia d'intel·ligència artificial i va acordar un pla coordinat amb els estats membres, un pla que també incorpora la tasca realitzada pel Grup d'experts d'alt nivell en intel·ligència artificial, que va presentar les seves [Directrius d'ètica sobre intel·ligència artificial de confiança](#) l'abril del 2019.

Aquesta transformació digital ha de fer possible una societat europea impulsada per solucions digitals que posi per davant les persones, obri noves oportunitats per a les empreses i afavoreixi el desenvolupament de tecnologia fiable, per fomentar una societat oberta i democràtica i una economia fluïda i sostenible.

Amb l'objectiu de recollir suggeriments i opinions sobre l'[Estratègia europea de dades](#) i obtenir aportacions per a diverses iniciatives planificades relacionades en temes d'accés i reutilització de dades, entre el 19 de febrer i el 31 de maig de 2020 es va realitzar la consulta pública sobre aquesta estratègia. L'estratègia europea de dades té com a objectiu crear un mercat únic de dades que fomenti la competitivitat global i la sobirania de les dades d'Europa.

La consulta s'adreçava tant al sector públic com privat, incloent-hi governs, autoritats locals, organitzacions comercials i no comercials, experts acadèmics i ciutadans. Un cop analitzades les aportacions, la Comissió Europea ha publicat les seves conclusions:

Secció 1: Preguntes generals sobre l'estratègia de dades

En la majoria de les respostes rebudes, el 87,7%, es coincideix que la UE hauria de fer grans inversions en tecnologia i infraestructures per millorar l'accés i ús de les dades, i en el 97,2% de les respostes es creu que és necessari disposar d'una estratègia de dades que permeti la transformació digital de la societat.

L'alfabetització de dades és un problema per al 83,5% de les persones enquestades, i més del 65,6% manifesta que ha tingut dificultats en la contractació de professionals de dades durant els darrers dos anys.

El 91,5% creuen que disposar de més dades pot ajudar a millorar la mobilitat, reduir consum energètic, etc.

Finalment, gairebé el 80% de les persones enquestades manifesten que han tingut dificultats per utilitzar dades d'altres empreses (interoperabilitat de dades, preus prohibitius, dades denegades, etc.).

Secció 2.1: Preguntes específiques sobre govern de dades

El 50% de les persones enquestades opina que els organismes governamentals haurien de destinar pressupost a finançar l'obertura d'estàndards, i més de les tres quartes parts coincideixen que les autoritats públiques haurien d'obrir més dades sensibles amb finalitats d'R+D, sempre tenint en compte l'anonimització de les dades específiques per a casos d'ús concrets.

Una gran part de les persones enquestades, el 69,7%, considera que la ciutadania hauria de posar a disposició les seves dades per a l'interès públic sense recompensa directa, i estarien disposades a fer disponibles les seves dades per a investigacions relacionades amb la salut i per a temes de mobilitat, medi ambient, etc., encara que de moment totes coincideixen que encara no s'han habilitat mecanismes per fer aquests tipus de donacions.

Secció 2.2: Preguntes específiques sobre conjunts de dades d'alt valor

El 82,2% de les persones enquestades considera que posar a disposició de manera gratuïta i sense restriccions una llista de conjunts de dades d'alt valor és una bona manera de garantir que les dades del sector públic tinguin un impacte positiu en l'economia i la societat de la UE.

Gairebé el 84% defensa que seria interessant tenir conjunts de dades en condicions uniformes a tota la UE, formats estàndards i metadades per millorar la reutilització en les dades d'alt valor.

Secció 2.3: Preguntes específiques sobre el context de la computació en núvol

El 61% afirma que el mercat del núvol ofereix actualment solucions tecnològiques que les empreses i les organitzacions necessiten per créixer i innovar. No obstant això, alguns grups d'interès, el 44%, afirmen que han tingut dificultats en el seu funcionament i el 68% percepc riscos per al futur.

Totes aquestes conclusions es poden concretar en un seguit d'accions que han d'emprendre les administracions públiques, intensives en dades, per fer possible aquesta transformació digital:

- Les administracions públiques han d'establir plans estratègics que defineixin clarament els models de governança de dades.
- Cal una forta inversió pública en tecnologia i infraestructures per millorar tant la recollida com l'accés i l'explotació de les dades.
- Les administracions han d'implementar canvis estructurals amb la incorporació de nous perfils (digitals) i amb la definició de noves tasques i responsabilitats, probablement de manera transversal i no vertical.
- Cal treballar en la definició de protocols de privacitat i seguretat que permetin que la ciutadania pugui compartir de manera segura les dades per a interessos generals, com també incorporar els principis ètics que en garanteixin el bon ús.

El repte més gran que tenim és que les organitzacions siguin capaces de prendre les decisions basades en evidències, les evidències que poden sorgir de l'anàlisi profunda de les dades, amb tots els recursos de combinació, interrelació, comparació, tractament de dades massives, Machine learning, intel·ligència artificial, etc.

L'èxit de la transformació digital d'Europa els cinc anys vinents dependrà d'establir marcs eficaços per garantir tecnologies fiables i donar a les empreses la confiança i els mitjans per digitalitzar-se.

Per a més informació:

- [Llibre blanc sobre la intel·ligència artificial a Europa](#)
- [Estratègia europea de dades](#)
- [Estratègia de dades obertes a la Generalitat de Catalunya](#)
- [Estratègia d'Intel·ligència Artificial de Catalunya](#)
- [El model d'administració digital a la Generalitat de Catalunya](#)
- [Excellence and trust in artificial intelligence](#)

Àngels Vidal Juanola

Cap de l'Àrea per al Govern de les Dades. Direcció General d'Administració Digital. Dept. de la Presidència